

ANAYASA MAHKEMESİ KARARI

Esas Sayısı : 2011/124
Karar Sayısı : 2011/160
Karar Günü : 8.12.2011
R.G. Tarih-Sayı : Tebliğ edildi.

İTİRAZ YOLUNA BAŞVURAN: Elazığ 2. İdare Mahkemesi

İTİRAZIN KONUSU: 13.10.1983 günlü, 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun 11.1.2011 günlü, 6099 sayılı Kanun'un 14. maddesi ile değiştirilen 110. maddesinin birinci fıkrasının birinci ve ikinci cümlelerinin, Anayasa'nın 2., 125., 140., 142. ve 155. maddelerine aykırılığı savıyla iptali ve yürürlüğünün durdurulması istemidir.

I- OLAY

Davacı tarafından, belediye aleyhine açılan tazminat talepli tam yargı davasında, itiraz konusu kuralın Anayasa'ya aykırı olduğu kanısına varan Mahkeme, iptali ve yürürlüğünün durdurulması için başvurmuştur.

II- YASA METİNLERİ

A- İtiraz Konusu Yasa Kuralı

13.10.1983 günlü, 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun 11.1.2011 günlü, 6099 sayılı Kanun'un 14. maddesi ile değiştirilen 110. maddesinin itiraz konusu kuralı da içeren birinci fıkrası şöyledir:

'İşleteni veya sahibi Devlet ve diğer kamu kuruluşları olan araçların sebebiyet verdiği zararlara ilişkin olanları dâhil, bu Kanundan doğan sorumluluk davaları, adli yargıda görülür. Zarar görenin kamu görevlisi olması, bu fıkra hükmünün uygulanmasını önlemez. Hemzemin geçitte meydana gelen tren-trafik kazalarında da bu Kanun hükümleri uygulanır.'

B- Dayanılan Anayasa Kuralları

Mahkeme başvuru kararında, Anayasa'nın 2., 125., 140., 142. ve 155. maddelerine dayanmıştır.

III- İLK İNCELEME

Anayasa Mahkemesi İçtüzüğü'nün 8. maddesi gereğince Serruh KALELİ, Alparslan ALTAN, Fulya KANTARCIOĞLU, Ahmet AKYALÇIN, Mehmet ERTEN, Serdar ÖZGÜLDÜR, Osman Alifeyyaz PAKSÜT, Zehra Ayla PERKTAŞ, Recep KÖMÜRCÜ, Burhan ÜSTÜN, Engin YILDIRIM, Nuri NECİPOĞLU, Hicabi DURSUN, Celal Mümtaz AKINCI ve Erdal TERCAN'ın katılımlarıyla 8.12.2011 günü yapılan ilk inceleme toplantısında

dava dosyası ve ekleri, ilk inceleme raporu, itiraz konusu Yasa kuralı, dayanan Anayasa kurallarıyla, bunların gerekçeleri ve diğer yasama belgeleri okunup incelendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

Anayasa'nın 152. ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'un 40. maddesine göre, mahkemeler, bakmakta oldukları davalarda uygulayacakları kanun ya da kanun hükmünde kararname kurallarını Anayasa'ya aykırı görürler veya taraflardan birinin ileri sürdüğü aykırılık savının ciddi olduğu kanısına varırlarsa, o hükmün iptali için Anayasa Mahkemesi'ne başvurmaya yetkilidirler. Ancak, bu kurallar uyarınca bir mahkemenin Anayasa Mahkemesine başvurabilmesi için elinde yöntemince açılmış ve mahkemenin görevine giren bir davanın bulunması ve iptali istenen kuralların da o davada uygulanacak olması gerekmektedir. Uygulanacak yasa kuralları, davanın değişik evrelerinde ortaya çıkan sorunların çözümünde veya davayı sonuçlandırmada olumlu ya da olumsuz yönde etki yapacak nitelikte bulunan kurallardır.

2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun 110. maddesinin birinci fıkrasında, bu Kanun'dan doğan sorumluluk davalarının adli yargıda görüleceği öngörülmektedir. İtiraz başvurusunda bulunan mahkeme ise idare mahkemesi olup davaya bakmakta görevli ve yetkili mahkeme değildir.

Başvurunun Mahkeme'nin yetkisizliği nedeniyle reddi gerekir.

Serruh KALELİ, Alparslan ALTAN, Fulya KANTARCIOĞLU, Serdar ÖZGÜLDÜR, Osman Alifeyyaz PAKSÜT, Zehra Ayla PERKTAŞ ve Burhan ÜSTÜN bu görüşe katılmamıştır.

IV- SONUÇ

13.10.1983 günlü, 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun 11.1.2011 günlü, 6099 sayılı Kanun'un 14. maddesi ile değiştirilen 110. maddesinin birinci fıkrasının 'İşleteni veya sahibi Devlet ve diğer kamu kuruluşları olan araçların sebebiyet verdiği zararlara ilişkin olanları dâhil, bu Kanundan doğan sorumluluk davaları, adli yargıda görülür. Zarar görenin kamu görevlisi olması, bu fıkra hükmünün uygulanmasını önlemez.' biçimindeki birinci ve ikinci cümlelerinin, Mahkeme'nin yetkisizliği nedeniyle REDDİNE, Serruh KALELİ, Alparslan ALTAN, Fulya KANTARCIOĞLU, Serdar ÖZGÜLDÜR, Osman Alifeyyaz PAKSÜT, Zehra Ayla PERKTAŞ ile Burhan ÜSTÜN'ün 'İşin esasına geçilmesi gerektiği' yolundaki karşıoyları ve OYÇOKLUĞUYLA, 8.12.2011 gününde karar verildi.

Başkanvekili	Başkanvekili	Üye
Serruh KALELİ Üye	Alparslan ALTAN Üye	Fulya KANTARCIOĞLU Üye
Ahmet AKYALÇIN Üye	Mehmet ERTEN Üye	Serdar ÖZGÜLDÜR Üye
Osman Alifeyyaz PAKSÜT Üye	Zehra Ayla PERKTAŞ Üye	Recep KÖMÜRCÜ Üye
Burhan ÜSTÜN	Engin YILDIRIM	Nuri NECİPOĞLU

Üye	Üye	Üye
Hicabi DURSUN	Celal Mümtaz AKINCI	Erdal TERCAN

KARŞIOY GEREKÇESİ

Başvuruda bulunan Elazığ 2. İdare Mahkemesi, 13.10.1983 günlü, 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun 11.1.2011 günlü, 6099 sayılı Kanun'la değiştirilen 110. maddesinin birinci fıkrasının, 'İşleteni veya sahibi Devlet ve diğer kamu kuruluşları olan araçların sebebiyet verdiği zararlara ilişkin olanları dahil, Kanundan doğan sorumluluk davaları adli yargıda görülür. Zarar görenin kamu görevlisi olması, bu fıkra hükmünün uygulanmasını engellemez' bölümünün iptali için başvurarak, söz konusu davaların adli yargıda görülmesinin Anayasa'ya aykırılık oluşturduğunu ileri sürmüştür.

Anayasa'nın 152. ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'un 40. maddesine göre, mahkemeler, bakmakta oldukları davalarda uygulayacakları kanun ya da kanun hükmünde kararname kurallarını Anayasa'ya aykırı görürler veya taraflardan birinin ileri sürdüğü aykırılık savının ciddi olduğu kanısına varırlarsa, o hükmün iptali için Anayasa Mahkemesi'ne başvurmaya yetkilidirler. Ancak, bu kurallar uyarınca bir mahkemenin Anayasa Mahkemesi'ne başvurabilmesi için elinde yöntemince açılmış ve mahkemenin görevine giren bir davanın bulunması ve iptali istenen kuralların da o davada uygulanacak olması gerekir. Uygulanacak yasa kuralları, davanın değişik evrelerinde ortaya çıkan sorunların çözümünde veya davayı sonuçlandırmada olumlu ya da olumsuz yönde etki yapacak nitelikteki kurallardır.

Başvuran Mahkeme, elindeki davanın, adli yargıda görülmesini öngören itiraz konusu kuralı uygulayarak, görevsiz olduğu sonucuna varmış, ancak bu sonucu doğuran kuralı Anayasa'ya aykırı bularak itiraz yoluyla iptalini istemiştir.

Kamu düzenini ilgilendirmesi nedeniyle her mahkeme öncelikle görevini belirleyen kuralı uygulayarak sonuca varacaktır. Bu konuda, Mahkeme'nin adli veya idari yargıda görevli herhangi bir mahkeme sıfatıyla hareket edip etmemesinin önemi yoktur. Olumlu veya olumsuz yöndeki göreve ilişkin kararların, itiraz konusu kurala dayanılarak verilmesi, o kuralın uygulanacak kural kabul edilmesi için yeterli nedendir. Aksine bir düzenleme bulunmadığı halde, olumsuz uygulamaların konusunu oluşturan kurallar için itiraz yoluyla başvuru yolunun engellenmesi, Anayasa'nın 152. ve 6216 sayılı Yasa'nın 40. maddesi ile bağdaşmaz.

Açıklanan nedenlerle esasın incelenmesine geçilmesi gerektiği düşüncesiyle çoğunluk görüşüne katılmıyoruz.

Başkanvekili	Başkanvekili	Üye
Serruh KALELİ	Alparslan ALTAN	Fulya KANTARCIOĞLU
Üye		Üye
Serdar ÖZGÜLDÜR	Osman Alifeyyaz PAKSÜT	

Esas Sayısı : 2011/124
Karar Sayısı : 2011/160

Üye

Zehra Ayla PERKTAŞ

Üye

Burhan ÜSTÜN